

Planerings- och kalkylavdelningen 14.12.1995

Till arbetspensionsanstalterna

SÄNKT PENSIONSÅLDER OCH SAMORDNINGSREGLERNA

Social- och hälsovårdsministeriet godkände 3.11.1995 8 § förordningen om pension för arbetstagare och 10.11.1995 ändringarna i villkoren och grunderna för fribrev motsvarande minimiskyddet enligt arbetspensionslagarna. Bägge ändringarna gäller samordningen av ålderspensioner vid sänkt pensionsålder. Ändringarna i stadgandena träder i kraft 1.1.1996 och tillämpas på sådana ålderspensioner och förtida ålderspensioner där pensionsfallet inträffar 1.1.1996 eller senare.

I detta cirkulär lämnas anvisningar om tillämpningen av stadgandena med exempel.

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Markku Hänninen

Martti Hännikäinen

BILAGOR

8 § 5 mom. APF
Ändringarna i villkoren och grunderna för fribrev motsvarande pensionsskyddet enligt arbetspensionslagarna

Planerings- och kalkylavdelningen 14.12.1995

SÄNKT PENSIONSÅLDER OCH SAMORDNINGSREGLERNA

Om en arbetstagares pensionsålder i ett APL-arbetsförhållande är lägre än 65 år, skall den intjänade pensionen i enlighet med 4 § villkoren och grunderna för fribrev motsvarande minimiskyddet enligt arbetspensionslagarna vid arbetsförhållandets slut räknas om att motsvara ett fribrev med pensionsåldern 65 år. Fribrevet bildas på motsvarande sätt när pensionsåldern ändras medan arbetsförhållandet pågår.

När arbetstagarens arbetsförhållande upphör vid den sänkta pensionsåldern enligt pensionsskyddet för arbetsförhållandet, skall de tidigare fribreven räknas om enligt 6 § villkoren och grunderna för fribrev att motsvara pensionsåldern för det sista arbetsförhållandet.

Ovan nämnda pensioner har samordnats med tillämpning av 8 § APL på samma sätt som pensionerna enligt minimiskyddet. Från och med 1996 skall dessutom ändringen i 8 § APF beaktas vid samordningen av pensioner vid sänkt pensionsålder.

Närmare anvisningar om beviljande av fribrevspension och heleffektiv pension vid sänkt pensionsålder eller uppskjutet uttag av pension lämnas i cirkulär A 27/93.

Ändringarna i samordningsreglerna 1.1.1996

I 8 § förordningen om pension för arbetstagare och i villkoren och grunderna för fribrev motsvarande minimiskyddet enligt arbetspensionslagarna intogs 1.1.1996 stadganden om samordning av pensioner vid sänkt pensionsålder.

Ändringarna gäller sådana ålderspensioner och förtida ålderspensioner där pensionsfallet inträffar 1.1.1996 eller senare. Ändringarna gäller inte invalid-, arbetslöshets- eller familjepensioner. Ändringarna tillämpas inte heller på ålderspension som beviljas som fortsättning på invalid- eller arbetslöshetspension och inte heller på familjepension som beviljas som fortsättning på ålderspension.

Deltidspensionens maximibelopp beräknas på den enligt 8 § APL samordnade intjänade pensionen motsvarande pensionsåldern 65 år, utan beaktande av ovan nämnda stadgande i 8 § APF.

Till följd av ändringarna i samordningsreglerna kompletteras Pensionsskyddscentralens utdrag ur arbetsförhållanderregistret med ett nytt pensionsbelopp

Planerings- och kalkylavdelningen 14.12.1995

beräknat enligt minimiskyddet i APL, om arbetstagar-
ren är född 1.1.1931 eller senare. Den nya pensionen
räknas ut när arbetstagaren har haft sänkt pensions-
ålder i arbetsförhållandet eller när pensionsåldern
har stigit medan arbetsförhållandet har pågått.

Ändring av förordningen

Till 8 § 5 mom. förordningen om pension för arbets-
tagare har fogats en ny mening om samordning av för-
höjningen av fribrev till följd av uppskjutet uttag
av pension, när pensionsåldern enligt villkoren i
fribrevet är lägre än 65 år och ålderspension bevil-
jas från en högre pensionsålder.

5 mom. efter ändringen:

I fråga om tilläggsförmåner som avses i 11 § lagen
om pension för arbetstagare iakttas i tillämpliga
delar vad som stadgas i 1-3 mom. Om likväl pensions-
åldern enligt villkoren för det till arbetstagarens
sista arbetsförhållande anslutna pensionsskyddet är
lägre än 65 år och arbetsförhållandet upphör tidi-
gast ett år innan pensionsåldern uppnås, beviljas
den förtida ålderspensionen med tillämpning av vill-
koren för det till arbetsförhållandet anslutna pen-
sionsskyddet och inte med tillämpning av villkoren
för fribrev, under förutsättning att pensionen bör-
jar inom ett år från det arbetsförhållandet upphör-
de. Om pensionsåldern enligt villkoren för fribrev
är lägre än 65 år och ålderspension beviljas fr.o.m.
en högre pensionsålder än denna, beaktas, till följd
av att erhållandet av pensionen uppskjuts, höjningen
av fribrevet vid samordnandet av pensionen på det
sätt som bestäms i villkoren och grunderna för fri-
brev.

Ändringarna i villkoren och grunderna för fribrev

Ändringarna i samordningsreglerna finns i 4 § 3, 4
och 7 mom. och i 6 § 2, 3 och 6 mom. villkoren och
grunderna för fribrev motsvarande minimiskyddet.

4 § 3 mom. efter ändringen:

Ålderspension som grundar sig på fribrev samordnas
enligt 8 § lagen om pension för arbetstagare till
den del pensionen har uträknats enligt 1 mom. För-
höjningen av pensionen på grund av uppskov enligt 2
mom. minskar i samma proportion som samordningen har
minskat beloppet av ålderspensionen som uträknats
enligt 1 mom.

Stadgandet i 3 mom. skall i tillämpliga delar följas
också när pensionsåldern har ändrat medan arbets-
förhållandet har pågått (4 § 4 mom.) och när arbets-
tagarens arbetsförhållande upphör vid den sänkta
pensionsåldern enligt pensionsskyddet för arbetsför-
hållandet (6 § 2 och 3 mom.).

Planerings- och kalkylavdelningen 14.12.1995

Ändringarna i samordningsreglerna gäller således alla pensioner där ålderspension eller förtida ålderspension beviljas på basis av villkoren för fribrev eller villkoren för arbetsförhållandet och pensionsåldern i arbetsförhållandet eller i det arbetsförhållande som ligger till grund för fribrevet är sänkt eller pensionsåldern har stigit medan arbetsförhållandet har pågått.

Pension enligt minimiskyddet och förhöjning av fribrev till följd av uppskjutet uttag av pension

Förhöjningen av fribrev till följd av uppskjutet uttag av pension, dvs. normeringsförhöjningen, beräknas så att man från den intjänade pensionen som har räknats om att motsvara pensionsåldern 65 år drar av pensionen enligt minimiskyddet som har tjänats in för samma tid.

Med pensionen enligt minimiskyddet avses den pension som i enlighet med 4 § 1 mom. villkoren och grunderna för fribrev har beräknats på arbetsförhållandets längd och på lönen i arbetsförhållandet.

Exempel

APL-fribrev

1.1.65	30 år	31.12.94

Pensionsåldern enligt fribrevet (w) är 60 år (k = 1.43)

Pensionsmånaderna 1.1.65 - 31.12.94 = 360

Pensionslönen = 10 000

Pensionen enligt minimiskyddet beräknas i enlighet med 4 § 1 mom. villkoren och grunderna för fribrev på arbetsförhållandets längd och på lönen i arbetsförhållandet.

= $360 \times 10\,000 / 800 = 4\,500$

Den intjänade pensionen beräknas i enlighet med 4 § 2 mom. så att den ovan beräknade minimipensionen multipliceras med koefficienten 1.43 som motsvarar pensionsåldern 60 år.

= $1.43 \times 4\,500 = 6\,435$

Planerings- och kalkylavdelningen 14.12.1995

Normeringsförhöjningen är den intjänade pensionen minus pensionen enligt minimiskyddet.

$$= 6\ 435 - 4\ 500 = 1\ 935$$

Samordning av normeringsförhöjningen

Samordning av ålderspensionen förrättas i två steg. Pensionen enligt minimiskyddet enligt 4 § 1 mom. villkoren och grunderna för fribrev samordnas i enlighet med 8 § APL. Barntillägg och arbetspensions-tillägg har räknats in i den pension som skall samordnas.

Samordningen av normeringsförhöjningen förrättas så att normeringsförhöjningen multipliceras med förhållandet mellan den samordnade och den icke samordnade pensionen enligt minimiskyddet.

Den pension som betalas ut utgör summan av den samordnade totala pensionen enligt minimiskyddet och den samordnade normeringsförhöjningen.

Inverkan av samordningen av pensionerna enligt minimiskyddet skall fördelas på de olika arbetsförhållandena i proportion till de icke samordnade pensionerna och inverkan av samordningen av normeringsförhöjningen i proportion till de icke samordnade normeringsförhöjningarna.

Samordningen av normeringsförhöjningen förrättas på motsvarande sätt när pensionsåldern i arbetsförhållandet har ändrat medan arbetsförhållandet har pågått.

Exempel

I alla exempel i detta cirkulär anges pensionslönerna och pensionsbeloppen enligt samma index. Förtidsminskningsprocenten är 0,5 per månad och samordningen enligt 8 § APL har förrättats i enlighet med lagändringen 1.1.1996 utan folkpensionsavdraget. Den pension som har beräknats enligt minimiskyddet kallas minimipension och den pension som har räknats om med normeringskoefficienten kallas intjänad pension.

Exemplen 1 - 6 gäller ålderspensioner och förtida ålderspensioner, när fribrevet har sänkt pensionsålder eller pensionsåldern har stigit till 65 år medan arbetsförhållandet har pågått. Exemplen 7 - 9 gäller sådana ålderspensioner som enligt villkoren för det sista arbetsförhållandet börjar löpa vid sänkt pensionsålder eller som till följd av uppskjutet uttag börjar löpa senare än vid den sänkta pensionsåldern.

Planerings- och kalkylavdelningen 14.12.1995

Exempel 1

Sänkt pensionsålder enligt fribrevet. Arbetstagaren går i ålderspension vid 65 års ålder.

APL1	APL2	pension
30 år	10 år	65 år

Anställningsuppgifter:

APL1	APL2
w = 60	= 65
Pensionsmånader = 360	= 120
Pensionslön = 10 000	= 10 000
Intjänad pension (w65) = 6 435	= 2 000
Minimipension = 4 500	

Beräkning av pensionen:

Icke samordnad minimipension = 4 500 + 2 000
= 6 500

Samordnad minimipension = 6 000

Normeringsförhöjning = 6 435 - 4 500 = 1 935

Den samordnade delen i normeringsförhöjningen
= 6 000/6 500 x 1 935 = 1 786,15

Pension som betalas ut = 6 000 + 1 786,15 = 7 786,15

Exempel 2

Pensionsåldern har stigit från 60 till 65 år medan arbetsförhållandet har pågått. Arbetstagaren går i ålderspension vid 65 års ålder.

APL	30 år	10 år	pension
ändring av p-åldern			*
60 år -> 65 år			*
			65 år

Anställningsuppgifter:

w = 60 (30 år)	w = 65 (10 år)
Pensionsmånader = 480	
Pensionslön = 10 000	
Intjänad pension (w65) = 8 435	
Minimipension = 6 500	

Planerings- och kalkylavdelningen 14.12.1995

Beräkning av pensionen:

Icke samordnad minimipension = 6 500

Samordnad minimipension = 6 000

Normeringsförhöjning = 8 435 - 6 500 = 1 935

Den samordnade delen i normeringsförhöjningen
= 6 000/6 500 x 1 935 = 1 786,15

Pension som betalas ut = 6 000 + 1 786,15 = 7 786,15

Exempel 3

Arbetspensionstillägg i pensionen. Arbetstagaren får SOLITA-ersättning. Arbetstagaren går i ålderspension vid 65 års ålder.

KAPL	APL1	APL2	pension
-----	*-----*	*-----*	*----->
	30 år	10 år	65 år

Anställningsuppgifter:

APL1	APL2	KAPL
w = 60	= 65	
Pensionsmånader = 360	= 120	
Pensionslön = 10 000	= 10 000	
Intjänad pension (w65) = 6 435	= 2 000	= 15
Minimipension = 4 500		

Arbetspensionstilläggsprocent = 0,7692

Beräkning av pensionen:

Icke samordnad minimipension
med arbetspensionstillägg
= 4 500 + 2 000 + 15 + (0,7692 % x 6 515) = 6 565,11

SOLITA-ersättning = 500

Minimipension + SOLITA = 6 565,11 + 500 = 7 065,11

Samordnad minimipension = 5 500

Normeringsförhöjning
= 6 435 + (0,7692 % x 6 435) - (4 500 + (0,7692 % x 4 500)) = 1 949,89

Den samordnade delen i normeringsförhöjningen
= 5 500/6 565,11 x 1 949,89 = 1 633,54

Pension som betalas ut = 5 500 + 1 633,54 = 7 133,54

Planerings- och kalkylavdelningen 14.12.1995

Förtida ålderspension beräknas på samma sätt som full ålderspension. Till sist görs förtidsminskning på den samordnade pensionen.

Exempel 4

Sänkt pensionsålder enligt fribrevet. Arbetstagaren tar ut förtida ålderspension vid 60 års ålder enligt villkoren för fribrevet.

APL	fört. åp.
-----	*----->
35 år	*
	60 år

Anställningsuppgifter:

w = 60
 Pensionsmånader = 420
 Pensionslön = 10 000
 Intjänad pension (w65) = 7 507,50
 Minimipension = 5 250

Beräkning av pensionen:

Icke samordnad minimipension = 5 250 på vilken samordningen inte inverkar.

Normeringsförhöjning = 7 507,50 - 5 250 = 2 257,50

Minimipension + normeringsförhöjning = 7 507,50

Pension som betalas ut i förtid vid 60 års ålder
 = 5 255,25

Exempel 5

Pensionsåldern har stigit från 60 till 65 år medan arbetsförhållandet har pågått. Arbetstagaren tar ut förtida ålderspension vid 60 års ålder.

APL	fört.åp.
-----	*----->
34 år	* 1 år *
	* 60 år
	ändring av p-åldern
	60 år > 65 år

Anställningsuppgifter:

w = 60 (34 år)   w = 65 år (1 år)
 Pensionsmånader = 420
 Pensionslön = 10 000
 Intjänad pension (w65) = 7 443
 Minimipension = 5 250

Planerings- och kalkylavdelningen 14.12.1995

Beräkning av pensionen:

Icke samordnad minimipension = 5 250 på vilken samordningen inte inverkar.

Normeringsförhöjning = 7 443 - 5 250 = 2 193

Minimipension + normeringsförhöjning = 7 443

Pension som betalas ut i förtid vid 60 års ålder = 5 210

Exempel 6

Automatiskt avbrytande görs och pensionsåldern stiger från 60 till 65 år medan arbetsförhållandet pågår. Arbetstagaren tar ut förtida ålderspension vid 60 års ålder.

APL1	APL2 (period1)		(period2)	fört.åp
-----	*-----*		*-----*	*----->
1 år	28 år	* 2 år *	5 år	*
		* autom.		60 år
		* avbrytande		
		ändring av p-åldern		
		60 år - 65 år		

Anställningsuppgifter:

APL2		APL1
w = 60 (28år) w = 65 (7år)		= 65
Pensionsmånader = 420		= 12
Pensionslön (period1) = 20 000		= 15 000
Pensionslön (period2) = 10 000		
Intjänad pension (w65) = 13 362		= 225
Minimipension = 9 750		

Beräkning av pensionen:

Den icke samordnade minimipensionen = 9 750 + 225
= 9 975 på vilken samordningen inte inverkar.

Normeringsförhöjning = 13 362 - 9 750 = 3 612

Minimipension + normeringsförhöjning
= 9 975 + 3 612 = 13 587

Pension som skall betalas ut i förtid vid 60 års ålder = 9 510,90

Planerings- och kalkylavdelningen 14.12.1995

Exempel 7

Sänkt pensionsålder i det sista arbetsförhållandet och enligt fribrevet. Pensionen börjar löpa vid 63 års ålder enligt villkoren för arbetsförhållandet.

APL1	APL2	pension
-----	*-----*	*----->
30 år	10 år	*
		63 år

Anställningsuppgifter:

APL1	APL2
w = 60	= 63
Pensionsmånader = 360	= 120
Pensionslön = 10 000	= 10 000
Intjänad pension (w65) = 6 435	= 2 052
Minimipension = 4 500	= 1 800

Beräkning av pensionen:

Eftersom minimipensionen för APL2 motsvarar pensionsåldern 63 år enligt villkoren för arbetsförhållandet, skall också den intjänade pensionen för APL1 räknas om att motsvara pensionsåldern 63 år för beräkning av normeringsförhöjningen.

Den intjänade pensionen för APL1 (6 435) motsvarande pensionsåldern 63 år är 5 662,80

Icke samordnad minimipension
= 4 500 + 1 800 = 6 300

Samordnad minimipension = 6 000

Normeringsförhöjning = 5 662,80 - 4 500 = 1 162,80

Den samordnade delen i normeringsförhöjningen för APL1
= 6 000/6 300 x 1 162,80 = 1 107,43

Pension som skall betalas ut = 6 000 + 1 107,43 = 7 107,43

Exempel 8

Sänkt pensionsålder i det sista arbetsförhållandet och enligt fribrevet. Pensionen börjar löpa vid 60 års ålder enligt villkoren för arbetsförhållandet.

APL1	APL2	pension
-----	*-----*	*----->
30 år	5 år	*
		60 år

Planerings- och kalkylavdelningen 14.12.1995

Anställningsuppgifter:

APL1	APL2
w = 63	= 60
Pensionsmånader = 360	= 60
Pensionslön = 10 000	= 10 000
Intjänad pension (w65) = 5 130	= 1 072,50
Minimipension = 4 500	= 750

Beräkning av pensionen:

Eftersom minimipensionen för APL2 motsvarar pensionsåldern 60 år enligt villkoren för arbetsförhållandet, skall också den intjänade pensionen för APL1 räknas om att motsvara pensionsåldern 60 år för beräkning av normeringsförhöjningen.

Den intjänade pensionen för APL1 (5 130) motsvarande pensionsåldern 60 år är 3 591.

Icke samordnad minimipension
= 4 500 + 750 = 5 250 på vilken samordningen inte inverkar.

Normeringsförhöjning = 3 591 - 4 500 = 0

Pension som skall betalas ut = 3 591 + 750 = 4 341

Exempel 9

Uppskjuten ålderspension. Det kontinuerliga arbetsförhållandet fortsätter efter den sänkta pensionsåldern (58 år). Medan arbetsförhållandet pågår stiger pensionsåldern från 55 till 58 år.

APL	period1	period2	pension
-----	*-----*	*-----*	*-----*
13 år	* 20 år	* 2 år *	
ändring av p-åldern	58 år	60 år	
55 år -> 58 år			

Anställningsuppgifter:

period1	period2
w = 55 (13år) 58 (20år)	= 65
Pensionsmånader = 396	= 24
Pensionslön = 10 000	= 10 000
Intjänad pension (w65) = 8 397	= 300
Minimipension = 4 950	

Beräkning av pensionen:

Eftersom minimipensionen (4 950) som har tjänats in fram till pensionsåldern motsvarar pensionsåldern 58 år enligt villkoren för arbetsförhållandet, skall

Planerings- och kalkylavdelningen 14.12.1995

också den intjänade pensionen räknas om att motsvara pensionsåldern 58 år för beräkning av normeringsförhöjningen.

Den intjänade pensionen (8 397) motsvarande pensionsåldern 58 år är 5 286,41.

För beräkning av den icke samordnade minimipensionen skall också den pension som har tjänats in för tiden efter pensionsåldern räknas om att motsvara pensionsåldern 58 år.

Pension som har tjänats in för tiden efter pensionsåldern (300) motsvarande pensionsåldern 58 år = 188,87.

Icke samordnad minimipension
= 4 950 + 188,87 = 5 138,87 (w58) på vilken samordningen inte inverkar.

Normeringsförhöjning = 5 286,41 - 4 950 = 336,41

Pension som skall betalas ut, uppskjuten till 60 års ålder
= 1.59/1.43 x (5 138,87 + 336,41) = 6 087,90

Nr 1254

Förordning

om ändring av 8 § förordningen om pension för arbetstagare

Given i Helsingfors den 3 november 1995

På föredragning av social- och hälsovårdsministern
ändras 8 § 5 mom. förordningen den 23 februari 1962 om pension för arbetstagare (183/62), sådant det lyder i förordning av den 30 december 1993 (1657/93), som följer:

8 §

I fråga om tilläggsförmåner som avses i 11 § lagen om pension för arbetstagare iakttas i tillämpliga delar vad som stadgas i 1—3 mom. Om likväl pensionsåldern enligt villkoren för det till arbetstagarens sista arbetsförhållande anslutna pensionsskyddet är lägre än 65 år och arbetsförhållandet upphör tidigast ett år innan pensionsåldern uppnås, beviljas den förtida ålderspensionen med tillämpning av villkoren för det till arbetsförhållandet anslutna pensionsskyddet och inte med tillämpning av villkoren för fribrev, under förutsättning att pensionen börjar inom ett år från det arbetsförhållandet

upphörde. Om pensionsåldern enligt villkoren för fribrev är lägre än 65 år och ålderspension beviljas fr.o.m. en högre pensionsålder än denna, beaktas, till följd av att erhållandet av pensionen uppskjuts, höjningen av fribrevet vid samordnandet av pensionen på det sätt som bestäms i villkoren och grunderna för fribrev.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1996.

Denna förordning tillämpas på pensioner, i fråga om vilka pensionfallet inträffar efter att förordningen har trätt i kraft.

Helsingfors den 3 november 1995

Republikens President
MARTTI AHTISAARI

Social- och hälsovårdsminister *Sinikka Mönkäre*

VILLKOR OCH GRUNDER FÖR FRIBREV MOTSVARANDE MINIMISKYDDET ENLIGT AR-
BETSPENSIONSLAGARNA

Villkor för erhållande av pension

3 §

1 Försäkrad har på grund av fribrev rätt att i enlighet med minimivillkoren i lagen om pension för arbetstagare erhålla ålderspension, invalidpension och arbetslöshetspension samt hans anhöriga familjepension under förutsättning,

2) att försäkrad inte omedelbart då ett arbetsförhållande eller en företagarperiod upphör tar ut förtida ålderspension eller att den förtida ålderspensionen inte beviljas i enlighet med 8 § 5 mom. andra meningen i förordningen om pension för arbetstagare, eller

4 §

1 På fribrev baserad ålderspension, full invalidpension och arbetslöshetspension uträknas på sätt, varom stadgas i 5 § 1 och 6 mom. och 5 a § lagen om pension för arbetstagare, 5 § 1 - 2 mom. lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden, 6 § 1 mom. och 22 § 5 - 7 mom. lagen om pension för lantbruksföretagare, 5 § 1 mom. och 19 § 5 - 7 mom. lagen om pension för företagare och 3 § 1 mom. lagen om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande.

2 Avviker pensionsåldern enligt de till arbetsförhållandet hörande villkoren för pensionsskyddet från 65 år, förhöjs pensionen på grund av uppskovet från det belopp som uträknats enligt 1 mom. genom att pensionsbeloppet vid uträknandet av fribrevet multipliceras med en koefficient som framgår av tabellen nedan:

pensionsålder	koefficient	pensionsålder	
koefficient			
50 eller lägre	2.37	58	1.59
51	2.26	59	1.51
52	2.15	60	1.43
53	2.05	61	1.32
54	1.95	62	1.22
55	1.86	63	1.14
56	1.77	64	1.06
57	1.68	65	1.00

3 Ålderspension som grundar sig på fribrev samordnas enligt 8 § lagen om pension för arbetstagare till den del pensionen har uträknats enligt 1 mom. Förhöjningen av pensionen på grund av uppskov enligt 2 mom. minskar i samma proportion som samordningen har minskat beloppet av ålderspensionen som uträknats enligt 1 mom.

4 Det som stadgas i 3 mom. gäller i tillämpliga delar också när pensionsåldern har stigit medan arbetsförhållandet har varit i kraft.

5 Om ålderspension börjar senare än vid ingången av den månad som följer efter det 65 års åldern uppnåtts, eller om ålderspensionen börjar såsom förtida pension före sagda månads ingång, förhöjs eller minskas pensionen i enlighet med arbetspensionslagarna.

6 Beloppet av på fribrev baserad delpension uträknas med beloppet för full invalidpension som grund. Beloppet av på fribrev baserad familjepension uträknas med beloppet för ålderspension, full invalidpension eller arbetslöshetspension som grund.

7 Invalid-, arbetslöshets- och familjepension som grundar sig på fribrev samordnas enligt 8 § lagen om pension för arbetstagare.

8 Vid uträkning av fribrev som motsvarar minimiskyddet enligt lagen om pension för företagare och lagen om pension för lantbruksföretagare eller fribrev som grundar sig på deltidspensionsperiod tillämpas inte 2 mom.

6 §

-----
2 Beloppet av ålderspension som räknats ut enligt 1 mom. samordnas i tillämpliga delar enligt 4 § 3 mom.

3 Om i 1 mom. avsedd ålderspension börjar som förtida uttag av pensionen omvandlas den på fribrev baserade pensionsdelen i enlighet med 1 mom. 1 punkten att motsvara pensionsåldern enligt de till det sista arbetsförhållandet hörande villkoren och samordnas enligt 2 mom., varefter den av det förtida uttaget föranledda minskningen förrättas i enlighet med arbetspensionslagarna. Ifall likväl en i 1 mom. avsedd ålderspension enligt lagen om sjömanspensioner där pensionsåldern är lägre än 60 år, börjar som förtidsminskad, skall den del av pensionen som grundar sig på ett fribrev som omvandlats enligt 1 mom. 2 punkten beviljas som ålderspension från och med pensionsåldern enligt lagen om sjömanspensioner.

4 Om i 1 mom. avsedd ålderspension börjar efter det pensionsåldern enligt de till det sista arbetsförhållandet hörande villkoren har uppnåtts, omvandlas den på fribrev baserade pensionsdelen i enlighet med 1 mom. att motsvara pensionsåldern enligt de till

det sista arbetsförhållandet hörande villkoren och samordnas enligt 2 mom., varefter pensionsdelen höjs på följande sätt:

1) När pensionen börjar senast vid ingången av den månad som följer efter den månad då 65 års åldern har uppnåtts, multipliceras den på fribrev baserade pensionsdelen med den i tabellen i 4 § angivna mot pensionsåldern svarande koefficienten varefter produkten divideras med den koefficient, som beräknats ur tabellen medelst lineär interpolation med en hundraedels noggrannhet att motsvara den med en månads noggrannhet bestämda pensioneringsåldern.

2) När pensionen börjar senare än vid ingången av den månad som följer den månad under vilken 65 års åldern har uppnåtts, uträknas först den på fribrev baserade pensionsdelen att motsvara sådan i 1 punkten avsedd pension som börjar vid ingången av den månad som följer efter den då 65 års åldern uppnåddes. Den på detta sätt uträknade pensionsdelen höjs i enlighet med 5 § 3 mom. lagen om pension för arbetstagare för varje månad varmed pensionen uppskjutit från ingången av den månad som följer efter den då 65 års åldern uppnåddes.

5 Beloppet av den på fribrev baserade pensionsdelen i en invalidpension som beviljas i form av delpension uträknas med beloppet för full invalidpension som grund. Beloppet av den på fribrev baserade pensionsdelen i en familjepension uträknas med beloppet för ålderspension, full invalidpension eller arbetslöshetspension som grund.

6 Invalid-, arbetslöshets- och familjepensioner samordnas enligt 8 § lagen om pension för arbetstagare.

Invalid-, arbetslöshets- och familjepensionens totalbelopp skall dock vara minst lika stort som den pension, som på basis av enbart fribrev uträknats enligt 4 § i dessa villkor och grunder.

7 När försäkrad före 60 års ålder beviljas ålderspension på basis av i 11 § 1 mom. lagen om pension för företagare avsedd tilläggspensionsanordning som ansluter sig till den sista företagarperioden, beviljas de till samma företagarverksamhet anslutna och på grund av tillämpandet av 7 § 3 mom. lagen om pension för företagare uppkomna fribreven som förtida ålderspension räknat från 60 års ålder.

Ikraftträdande

Ändringarna träder i kraft 1.1.1996. De tillämpas på pensioner i vilka pensionsfallet inträffar 1.1.1996 eller senare.

